

De **Overplaats**

R.K. Basisschool

Onderdeel van Sophia Scholen

Gedragsprotocol

Inhoud

1	Verantwoording gedragsprotocol	3
2	Regels in de school, omgangsnormen	3
2.1	Regels op schoolniveau	4
2.2	Regels op klassenniveau (o.a.)	4
2.3	Regels op leerlingniveau	4
3	Preventieve maatregelen	5
4	Aanspreken op gedrag.....	5
4.1	Versterken van gewenst gedrag.....	5
4.2	Aanspreken op ongewenst gedrag.....	5
	Bijlage 1: Situaties van grensoverschrijdend gedrag	9
	Bijlage 2: Gedrag van ouders	10

1 Verantwoording gedragsprotocol

Dit protocol zorgt ervoor dat de leraren, ondersteunend personeel en overige medewerkers van De Overplaats op dezelfde wijze omgaan met het gedrag van kinderen. Hierdoor is de aanpak vele malen effectiever dan wanneer iedere medewerker een eigen aanpak heeft.

Voor de kinderen ontstaat hierdoor duidelijkheid en rust, een veilige leeromgeving en een goed pedagogisch klimaat.

Voor ouders geeft dit beleid duidelijkheid over wat ze van de school mogen verwachten. En tevens wat de school van ouders en leerlingen mag verwachten.

2 Regels in de school, omgangsnormen

De regels in onze school zijn zoveel mogelijk positief opgesteld. Dit wil zeggen dat de regels vertellen welk gedrag we willen zien van de kinderen.

Regels vinden we op drie niveaus in de school terug:

- Op schoolniveau
- Op groepsniveau
- Op leerlingniveau

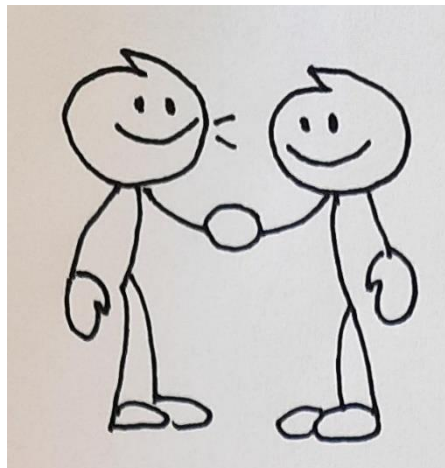
De regels worden de kinderen aangeleerd door er in het begin van het schooljaar, in de periode van de groepsvorming en ook gedurende het schooljaar aandacht aan te besteden in de groepen. Regels liggen soms vast, maar kunnen ook met en door de kinderen in de groepen worden bedacht. Er wordt regelmatig gepraat over de regels met de kinderen en regels worden op structurele wijze ingeoefend.

Regels die zijn afgesproken, zijn in de school en in de lokalen zichtbaar. Regels die op leerlingniveau met een kind worden opgesteld, worden ook op een voor de leerling passende wijze vastgelegd.

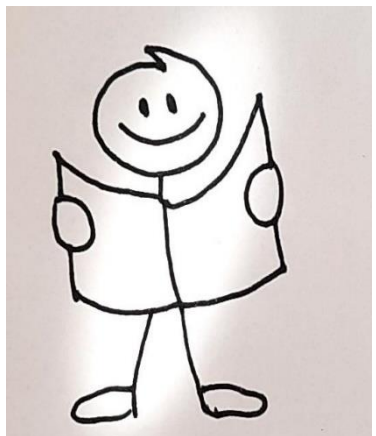
2.1 Regels op schoolniveau

1. Ik houd mij aan de kanjerregels.

2. Ik praat rustig en vriendelijk met een ander.

3. Ik ben zuinig op de spullen.

4. Ik loop rustig door de school.

2.2 Regels op klassenniveau (o.a.)

- Ik steek mijn vinger op als ik iets wil zeggen.
- Ik berg mijn spullen netjes op in mijn laatje.
- Ik luister als een ander iets vertelt in de groep.
- Als de juf/meester praat, ben ik stil.
- Ik ben zuinig op mijn spullen en die van een ander.

2.3 Regels op leerlingniveau

In een aantal gevallen is het nodig om met een kind aparte regels af te spreken, zodat dit kind kan worden gestimuleerd in het verbeteren en/of aanpassen van zijn of haar gedrag. Welke regels dit zijn wordt per situatie en per persoon bekeken en vastgelegd.

3 Preventieve maatregelen

De school heeft diverse lesprogramma's (Kanjertaining, Lentekriebels, Taakspel en Weerbaarheidstraining) waarbinnen sociale aspecten en omgangsvormen aandacht krijgen. Een aantal lesprogramma's wordt structureel aangeboden (Kanjertaining, Taakspel en Kriebels in je buik) en een aantal programma's wordt aangeboden daar waar het van toepassing is (Weerbaarheidstraining groep 7). Door aandacht te geven aan een goed sociaal klimaat zal er zo min mogelijk ruimte zijn om te pesten en meer ruimte zijn voor positief gedrag.

Tevens werken wij met een protocol tegen pesten. Zie hiervoor het anti-pestprotocol: [De overplaats.anti-pestprotocol 2023](#)

4 Aanspreken op gedrag

De medewerkers spreken de leerlingen op respectvolle en eenduidige wijze aan op hun gedrag. We kiezen ervoor om gewenst gedrag te versterken en ongewenst gedrag zoveel mogelijk te negeren of te verzwakken.

4.1 Versterken van gewenst gedrag

Gewenst gedrag van leerlingen willen we erkennen en versterken door het geven van positieve feedback. We vertellen het kind duidelijk welk gedrag we van hem/haar verwachten. We benoemen gewenst gedrag.

Het gedrag van de leerling die positieve feedback krijgt, wordt versterkt, maar door de feedback openlijk te geven, wordt ook het gedrag van andere leerlingen positief beïnvloed. Er zijn veel verschillende manieren om gewenst gedrag te belonen. Het is belangrijk om manieren te gebruiken die leerlingen aanspreken. Hierbij is eenduidigheid binnen de school gewenst.

Voorbeelden van beloningen zijn:

- Het geven van complimenten.
- Leuke activiteiten doen als beloning.
- Een tastbare beloning zoals een sticker.
- Een schouderklopje of high five.
- Erkenning naar derden uiten (directeur of andere leraar).

4.2 Aanspreken op ongewenst gedrag

De leerkrachten gaan ervan uit dat de leerlingen niet de intentie hebben om dwars gedrag te vertonen. Daarom wordt in een conflict gevraagd naar de bedoeling van het kind – 'Is het je bedoeling om..... - Wat doet het met je?' of 'Wil je daarmee stoppen?' (gewenst gedrag benoemen).

Geef een leerling aan dat het wel de bedoeling was dan toon je als leerkracht je verbazing en vraagt: 'Meen je dat?' – 'Blijf je hiermee doorgaan?'.

We maken onderscheid tussen klein- en groot probleemgedrag. De wijze waarop en de intensiteit maakt hierbij verschil.

Ook moet er een verschil gemaakt worden in ongewild ongewenst gedrag (zoals kan voorkomen bij een stoornis) en bewust ongewenst gedrag.

Bij bewust ongewenst gedrag wordt een leerling aangesproken. Hiervan wordt een notitie gemaakt in ParnasSys en zetten we het stappenplan in.

We gaan ervan uit dat de leerling (in ieder geval vanaf groep 5) zelf heel goed weet hoe problemen het beste kunnen worden opgelost en praten daarom ook met de leerling over oplossingen. Ook de ouders worden betrokken bij het vinden van oplossingen voor de leerling. Zo kunnen ook gesprekken met de leerling en de ouders plaatsvinden.

De leerkracht is in staat ook het eigen leerkrachtgedrag onder de loep te nemen en erop te reflecteren. De leerkracht kan ondersteuning krijgen van verschillende partijen als dit nodig is.

5 Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

Onze werkwijze

Met grensoverschrijdend gedrag wordt gedrag bedoeld waardoor de veiligheid van leerlingen en/of leerkracht en medewerkers in het geding komt (zie bijlage 1).

Grensoverschrijdend gedrag dwingt de leerkracht om direct te handelen.

Te allen tijde bepaalt de leerkracht wat grensoverschrijdend gedrag in zijn/haar klas is.

Als het gedrag zich blijft herhalen, terwijl het kind meerdere keren is gewaarschuwd en er is uitgelegd welk gedrag we verwachten, volgen er consequenties.

Bij grensoverschrijdend gedrag van een kind gaat de leerkracht in overleg met IB. Het stappenplan grensoverschrijdend gedrag wordt in werking gezet (zie bijlage 1). Bij grensoverschrijdend gedrag van een ouder gelden de afspraken die nog aangeleverd gaan worden door Sophia Scholen (zie bijlage 2).

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag. Zie hiervoor ook:

[Beleid-Sociale Veiligheid Sophia Scholen](#)

Stap	Bij ongewenst gedrag	actie door
1.	De leerling wordt gevraagd wat de regel/afpraak is. Zodat het kind de kans krijgt zijn handelen te verbeteren. Wat heeft de leerling hierbij nodig? Handvatten grensoverschrijdend gedrag	Leerkracht en begeleiders
	Bij herhaald ongewenst gedrag	
2.	Na twee waarschuwingen naar een andere plek in de groep of het spel wordt stopgezet (op de bank) Bij herhaald ongewenst gedrag wordt gewenst gedrag met de leerling ingeoefend via bijvoorbeeld een rollenspel. Als dit geen positief effect heeft, dan pas ouders inschakelen. Een kind mag de kans krijgen te leren, te oefenen. Bij geen positief effect na het inoefenen gaat de leerkracht met het kind in gesprek. Ouders worden via Social Schools op de hoogte gebracht van dit gesprek. Leerkracht noteert dit in Parnassys.	Leerkracht en begeleiders
	Bij geen verandering	
3.	Time-out plek bij collega of IB of andere plek. Ontwikkelplan wordt samen met IB/ gedragsspecialist opgesteld.	Leerkracht/ IB/ gedragsspecialist

	Leerkracht roept ouders op school voor een gesprek. Plan wordt besproken met ouders. Plan komt in Parnassys.	
	Bij herhaling binnen een week	
4.	Dag buiten de klas werken (collega of IB/ directie). Gesprek met leerkracht en IB/gedragsspecialist om ontwikkelplan bij te werken. Directie roept ouders op voor gesprek op school.	IB/directie / leerkracht/ ouders
	Bij herhaling binnen een maand	
5.	Twee dagen buiten de klas werken (collega of IB) Ouders worden gebeld door de leerkracht en schriftelijk geïnformeerd door de directeur.	leerkracht/IB/directie/ ouders
	Wanneer het gedrag van de betrokken leerling gedurende of na de school time-out niet verbetert, wordt het protocol Schorsen en Verwijderen van Sophia Scholen gehanteerd. Protocol time-out schorsing en verwijdering Sophia Scholen	
6.	Verder volgens protocol time-out, schorsing en verwijdering van Sophia Scholen.	Directie/Bestuur

1. In geval van grensoverschrijdend gedrag, waarbij naar het oordeel van de leerkracht, IB of directie de veiligheid van kinderen direct gevaar loopt, worden stap 1 en 2 overgeslagen en wordt overgegaan naar een time-out plek buiten de groep.
2. In gevallen van extreem grensoverschrijdend gedrag, waarbij naar het oordeel van de medewerker, leerkracht, IB en directie de veiligheid van kinderen direct gevaar loopt, worden stap 1 t/m 5 overgeslagen en wordt overgegaan naar een thuis-time-out volgens het protocol van Sophia Scholen.
3. Na de thuis-time out werkt het kind de volgende dag in een andere groep.
4. Na een dag buiten de eigen klas volgt er een kort gesprek met de leerkracht, directie en ouder en kind. Een volgende dag beginnen we weer opnieuw.

Als de ouders (vanaf stap 4) worden opgeroepen voor een gesprek op school is de werkwijze als volgt:

- I. Ouders, leerkracht en directie bespreken het incident en het Stappenplan (aanhoudend) grensoverschrijdend gedrag. Vervolgens bespreken zij welke afspraken er worden gemaakt met de leerling.
- II. Als de afspraken duidelijk zijn, wordt de leerling bij het gesprek geroepen en worden de afspraken doorgenomen. Lukt dat niet dan gebeurt dat de volgende dag door de leerkracht en IB.
- III. De leerkracht of IB legt de gemaakte afspraken vast in ParnasSys.
- IV. Ontwikkelplan-gedrag wordt binnen een week opgesteld (door IB en leerkracht) en gezien door ouders. Na 6-8 weken wordt dit plan geëvalueerd door IB, leerkracht en leerling.

De directeur legt het willen schorsen voor aan het bevoegd gezag, die het uiteindelijke besluit zal nemen over wel of niet schorsen van de leerling. Dit gebeurt altijd in overleg met het bevoegd gezag en de consulent leerrecht. Hierbij wordt het protocol time-out, schorsing en verwijdering van Sophia Scholen als leidraad genomen.

In zeer ernstige gevallen kan een leerling van school worden verwijderd. Hierbij zijn het bevoegd gezag, de consulent leerrecht en de inspectie betrokken. Deze interventie kan worden ingezet als het gedrag van de leerling de voortgang van het onderwijs in de school ernstig belemmert of het schoolklimaat ernstig verstoort. Dit kan eveneens als het gedrag van de leerling of van de ouders/verzorgers een bedreiging vormt voor de veiligheid en/of de gezondheid van de leerlingen en/of het personeel. De directie meldt een besluit tot verwijdering onmiddellijk bij de consulent leerrecht.

Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet eerder plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin, tot definitieve verwijdering worden overgegaan (zie protocol time-out schorsing en verwijdering).

Team R.K. Basisschool De Overplaats - Oktober 2023

Bijlage 1: Situaties van grensoverschrijdend gedrag

Een aantal mogelijke situaties van grensoverschrijdend gedrag staat hieronder beschreven. Er kunnen ook andere incidenten plaatsvinden die hieronder niet beschreven staan, maar wel bij grensoverschrijdend gedrag horen:

- Fysieke agressie (slaan, schoppen, bijten, etc);
- Verbale agressie (schelden, schreeuwen, dreigen);
- Isoleren (consequent uitsluiten);
- Insluiten, op weg van en naar school achtervolgen;
- Telefonisch of per mail of via andere sociale media elkaar opzoeken en schelden of dreigen, mits daar bewijs voor is en dit op school een rol speelt en de groep aangaat (ouders hebben hierin ook hun eigen verantwoordelijkheid); bij geen of onvoldoende bewijs gaan we het gesprek wel aan en maken we een notitie in ParnasSys.
- Pesten, o.a. veelvuldig gebruik van bijnamen, wat niet gewenst is door de ander; aanhoudend negatieve opmerkingen maken over kleding of uiterlijk; aanhoudend negatieve opmerkingen maken over slechte (school/sport)prestaties; negatieve briefjes schrijven en/of doorgeven;
- Bezittingen vernielen of afpakken;
- Manipuleren, cadeaus/geld eisen;
- Brutaal zijn tegen de leerkracht of een andere volwassene;
- Je niet aan afspraken houden na correcties of waarschuwingen;
- Aanhoudend op een negatieve manier de les verstoren en niet stoppen na waarschuwen;
- Ongepast gebruik van digitale middelen (bv het bekijken van ongepaste filmpjes tijdens de les);
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Bijlage 2: Gedrag van ouders

- Deze bijlage wordt nog aangevuld door Sophiascholen.